

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 382. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353510520320/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Maaneder og tre Uger at gaae et jævnt Trotte eller høyt en kort Gallop under Religionens, Fornuftens, Dydens og Sædernes Tøyle — men kommer den fjerde Uge i den tredie Maaned, da tager den i Almindelighed for sig selv, bruuser og sprudler, sætter over Gjerder og Gryfter, og da — — — maae Fanden kunde holde den — Det er at sige — den seer i lang Tid lutter ærgrende, spottende, truende, martrende Billeder, og pruster kun derved, fordi Religion eller Fornuft klapper den paa Manken, og siger — Oha — — O — Prrr — Men tilsidst, naar de blive trætte af at sige Prrr — og den ved lang Hviile er blevet vælig — og pludselig et skrækkende Billede viser sig for den — — da faaer den Kuller — da Farvel Rytter! — Undertiden kaster den ham i Skarnet — Og det er næsten vederfare mig denne Gang — I det mindste hænger jeg kun i den ene StigBøyle! —

Jeg er blevet saa varm af denne Allegorie, at jeg ikke kan slippe den — Følgelig — — — naar jeg rider i mit jævne Trav eller selv i min korte Gallop, da rider jeg omhyggelig af Veyen, for enhver som møder mig — og jeg har ydermeere altid en venkabelig Hilsen, et Nik, et Haandkys, et Smil eller en Skilling i Beredskab til hver af dem — Løber min Hest løbsk, da kan det hænde sig, at jeg af Vanvare render en paa Ærmet, en anden paa Brystet — men om det var den hornede Sigfried selv, saa er det vist, at det vilde smerte mig, saasnart min Fornuft fik Tid, at sige Prrr til min Hest —

TIL JOHAN CHRISTIAN SCHØNHEYDER.

Højærværdige,
Høylærde Herr Doctor!

I mit sidste Pro Memoria, som jeg haaber at De har faact, udcloed jeg mange Poster, og skrev kun kort om andre, hvorom det dog er mig yderligst

magtpaaliggende at tale meget tydeligt med Dem min kjæreste; og, som jeg vover at sette det forud, igjen min fortroeligste Ven — Men hvorledes skal og et Brev kunde romme, alle mine Tanker, mine
 5 Ønsker, mine Lidelser — et heelt ulyksaligt Aars Forraad — Mit Hjerte, mit arme Hjerte er saa spændt, af Angst, af Haab, af Væmodighed, af Forventning; af — jeg veed ikke hvad — at det
 10 brister, om det ikke snart finder en kjærlig Barm at udøse sig i — I otte Dage kunde jeg ikke skrive alt dette, som jeg haaber at kunde sige Dem i fire Timer — Jeg veed, jeg føler det, min beste Ven, at min Længsel baade er for dristig, og ubillig —
 15 men ved Gud den er ikke ugrundet — og naar De kunde oversee min heele Stilling, saa vel, som jeg, saa vilde De vist tilgive mig min Utaalmodighed og mit Paahæng —

Min arme Pegasus tænker jeg bliver stædig tilsidst — Den dybe sandige Vey som den maae elte
 20 i, gjør at den allerede staaer i et Skum — Den skulde flyve, vil De sige — det sige fleer —

Og ingen seer de tunge Baand,
 Som Skjæbnen med barbarisk Haand,
 Har surret om dens raske Vinger —

25 Ak Ven, i Lænker flyves ey —
 Og forspændt, paa en sandig Vey,
 Er det et modigt Dyr, som springer —

Der har De engang, imod al min Sædvane et Impromptu — Phoebus tilgive mig det — Men jeg
 30 burde give Dem en Prøve af det Trott, som min Stilling gjør mig best skikked til — De seer min beste Ven, at det er ingen Ode-Flugt — Overalt var jeg af min inderste Sjæl tilfreds, at mine Venner vilde tiltroe min Geist lidt mindre Styrke, og
 35 mit Hjerte lidt meer — Ærlighed — Dersom det, under de Vanskeligheder, som jeg har at kjæmpe med, var mig let at skrive heldige Ode; saa kunde mange af mine Breve overtyde mig, at jeg var en

Bedrager, eller i det mindste en Egensindig — Men er det mig ikke let, som det ved den alvidende Gud ikke er, hvorfor vil da mine beste Venner ikke hjælpe mig, ved at gjøre min Stilling lidt meer poetisk? Tilgiv mig dette Spørgsmaal, kjæreste Ven, som et Overkaag, af mit altforfulde Hjerte — Oden har jeg imidlertid meer end begyndt paa — og jeg skulde være vel fornøyet med det jeg har færdigt deraf, om jeg ikke troede, altfor kjendeligt, at see mit Arbeide, min Angst-Sveed deri — Men dette maae Kjendere bedømme —

Iblant de Poster, som jeg sidst udeloed, er en meget vigtig, hvis Udeladelse, saa uskyldig som jeg vist er, dog let kunde gjøre mig mistænkt hos Dem for en Mangel af Fortroelighed; dersom ikke slig en Mangel just i dette Fald aabenbar var mig altfor skadelig — Da jeg troede mig forladt af alle mine øvrige Venner, havde min kjæreste Moltke talt for mig med StaatsSecretairen, som ved ham loed mig befale at indlevere mit Memorial — Jeg burde vist ikke forsømme dette Vink; og jeg havde allerede skrevet og bortsendt det førend jeg fik Deres sidste kjærlige Brev — Da jeg heraf saae, at mine Velyndere i Kjøbenhavn virkelig gjorde sig Umage for mig; frygtede jeg at to forskjellige Planer kunde hindre sig indbyrdes i at naae deres fellede Hensigt — Jeg skrev derfor KammerJunkeren ufortøved til desangaaende, og jeg oppebiede med den uroeligste Længsel hans Svar for at kunde berette Dem heele Sagen i sin Sammenhæng — Men mit Brev til ham blev mig uvidende i fire Dage liggende paa Humblebek — og jeg som ikke kunde begribe, hvorfor han ikke svarede mig; turde af Frygt for at synes utaknemmelig ikke opsætte det længer, at svare Dem — Men da jeg dog hvert Øyeblik haabede Brev fra Fredensborg; vilde jeg oppebie det førend jeg meldte noget om Memorialet, siden jeg dog Intet med Tydelighed eller Vished kunde sige derom, uden nærmere Efterretning —

Det var derfor min beste Ven, at jeg lovede Dem ufeilbarlig at skrive Dem igjen til med det allerførste — Dagen efter at jeg havde bortsendt Brevet til Dem, skrev Kammerjunkeren mig til, at Memorialet just var efter Deres Plan, og at De selv havde bedet ham tale for mig — Dette endte al min Kummer —

TIL PETER MATHIAS SPENDRUP.

Mon très cher Frere! —

¹⁰ Parceque je n'ai pas encore appris la grande Art de cacheter, il faut, que je vous écrive aujourd'hui en François, quoique je n'en sçais guere d'avantage; aimant plutôt, d'être exposé a votre critique, qv'a la curiosité de mes Secretaires — Voici tout
¹⁵ le Mystere! — J'ai besoin, sur mon honneur, extrêmement, superlativement, diablement besoin de quatre pauvres ecus, et je ne scals pas un seul charitable trou, dans tout le monde, dans lequel j'oserai les chercher, si ce ne seroit ta poche, mon
²⁰ cher petit Ami, ta petite charmante poche, laquelle Madame la Fortune veuille remplir avec ses excremens les plus exquis, et laquelle je baise avec toute la tendresse d'un Poete, qui meurt d'envie d'emprunter quatre ecus — Ma Mere se contente
²⁵ de me procurer cela que suffit pour trainer la vie, c'est a dire les premiers articles de la priere quatrieme; et elle n'y pense pas, qv'on a quelques fois des besoins du plaisir ou d'honneur plus pressantes que les autres — C'est le cas, dans lequel je suis a
³⁰ present; et très sericusement je vous prie, au nom de la vraie amitié, de me ne refuser point votre secours — Pour le meriter, je vous avouerai ingenuement, si vous me demandez, qvand je vous
³⁵ paiserai, que je n'en scai rien, si ce ne soit pas, qvand je puis — C'est a dire, quand la Compagnie etablie pour l'avancement des belles lettres aura